

Tot està per fer i tot és possible

Setze persones vinculades al món de la comunicació i l'opinió de tot el país, més l'aportació del periodista basc Martxelo Otamendi, fan la seva anàlisi d'urgència, a curt i mitjà termini, dels resultats electorals.

Si la perspectiva era incerta, els resultats encara han obert més portes.

FERRAN CASAS **Redactor d'Avui a Madrid**

A Madrid no s'esperaven ni una victòria de Convergència i Unió ni l'excel·lent resultat d'Esquerra Republicana de Catalunya.

Pel que fa al Partit Popular, he de dir que està molt preocupat amb el nou panorama que es dibuixa a Catalunya. Havia assumit que el seu paper al Parlament seria testimonial i que aquesta vegada no podria ajudar CiU. De fet, es conformava amb una victòria del Partit dels Socialistes de Catalunya ajudat per ERC i Iniciativa per Catalunya Verds. Així, hauria criminalitzat els socialistes pels pactes de Pasqual Maragall.

Fins al mes de març, data de les eleccions espanyoles, el "contubernio" socialista-comunista-independentista s'hagués fet present fins avorrir les ovelles. A més, a partir d'ara, si el nou líder conservador, Mariano Rajoy, perd la majoria absoluta, pot patir per aconseguir suport de CiU sense pagar peatge.

Però els càlculs també han fallat, i de quina manera, a can PSOE, on, des de fa quatre anys, s'esperava una victòria del PSC per presentar-la com l'antesa-

la de la cada dia més difícil arribada de José Luis Rodríguez Zapatero a la Moncloa.

A Madrid preveuen un acord CiU-ERC, que es plasmi en un nou Estatut que desbordi la Constitució. Al Partit Popular algú deia, la mateixa nit electoral: "Michavila no en tenia prou amb el recurs al pla Ibarretxe, i ara ja els pot anar preparant contra el Govern de CiU i ERC." Doncs això, a treballar.

SALVADOR FAUS **Sotsdirector de 'Levante-EMV'**

Els resultats de les primeres eleccions del postpujolisme garanteixen la fi del bipartidisme a Catalunya i obren pas a una nova cultura política en què primarà la negociació i el pacte. La considerable pèrdua de suports de CiU i PSC ha possibilitat l'aparició d'Esquerra Republicana de Catalunya com una força emergent, a la qual les urnes li han donat la clau que obrirà les portes de la Generalitat de Catalunya.

Tot i que al País Valencià, òbviament, no s'ha votat, les eleccions catalanes tindran la seua influència, i de quina manera, en el futur dels valen-

cians i, en especial, en les relacions institucionals. L'amenaça de Carod-Rovira durant la campanya de parilitzar el PHN augura una escalada de la tensió entre la Generalitat catalana i la valenciana. Després de la renovada majoria absoluta populista al País Valencià i amb una oposició òrfena de lideratge, a molts valencians no ens quedarà més remei que mirar amb sana enveja la pluralitat dels nostres cosins del nord i esperar que ací baix escampe.

JOSEP GALAN **President de l'Institut d'Estudis del Baix Cinca - IEA**

En les passades eleccions d'Aragó, per a la meua perplexitat, allò que eren faves comptades —una coalició a tots els nivells de PSOE, PAR i

CHA— se'n va anar en orris.

A Catalunya, i també per a la meua perplexitat, el resultat del 16-N no passa factura a CiU per tots els anys

16
N

de convivència amb Madrid i pel PHN. Més perplexitat m'ha causat la pujada del PP en escons i en nombre de vots.

La proposta d'ERC d'un govern de concentració nacional la considero inviable –massa galls al corral– i ni ells s'ho creuen. La meua perplexitat augmentarà si, al capdavant, no veig Iniciativa per Catalunya Verds formant part del Govern de Catalunya. Carod té el poder de decidir-ne el color. Posarà damunt la taula l'Estatut i el finançament i es decantarà pel millor postor. CiU hi posarà el que calgui per no deixar de manar, per allunyar-se de la mà del PP i per afrontar un Estatut amb una majoria absoluta de catalans darrere seu. Fins i tot la presidència?

MARIA DOLORS GENOVÈS

Periodista

Ha estat una nit de suspens i emoció a l'estil de les millors novel·les gòtiques de P. D. James. Amb un argument clàssic ben travat, excel·lents personatges,

atmosfera obsessiva, intriga a dojo i un final sorprenent. Però hi ha una diferència: Adam Dalgliesh, el policia habitual de les obres de James, no ha resolt el principal interrogant: qui serà el proper president de la Generalitat de Catalunya?

El candidat de CiU, Artur Mas, vencedor en nombre d'escons, ja ha anunciat que farà tot allò que és possible per encapçalar una majoria nacionalista; però Pasqual Maragall, amb major nombre de vots, no renuncia a liderar un govern d'esquerra. Mentre els dos personatges principals de l'obra s'entreenen a sumar i restar, Josep-Lluís Carod-Rovira serà qui finalment decidirà el desenllaç. I si algú creia que no hi havia prou dosi d'emoció i intriga, Carod ha afegit que vol "un govern de concentració nacional". Durant les properes setmanes, els ciutadans i ciutadanes de Catalunya –artífexs d'aquesta

obra interactiva– assistiran a la solució de l'enigma.

JOAN-LLUÍS LLUÍS

Escriptor

A vegades es diu que el càrrec condiona les persones i que, doncs, qui accedeix a la presidència d'un país acaba defensant de debò aquest país. Si això és veritat, vol dir que Maragall, si mai és president, acabarà pensant en Catalunya més que en Espanya. Seria una bona notícia, tot i que pugui ser difícil de creure.

A Perpinyà, afamats com estem tan sovint de reconeixement barceloní, comptem amb delit les visites del president electe o d'un presidenciable. Maragall, en aquest sentit, cultiva un dèficit històric. De fet, Mas i Carod-Rovira també, i cal, doncs, esperar que el càrrec presidencial condicionarà també el futur president a adonar-se de la nostra existència. Ara per ara, la diferència entre els uns i els altres és que, per Maragall, Perpinyà és "allà", és a dir a fora, i que per Carod-Rovira, Perpinyà és "aquí", a dins. Mas, per la seva banda, sembla dir que Perpinyà és "per aquí" o "per allà"... En els quatre anys que vénen potser ho tindrà més clar.

JOAN MARÍ

Periodista

El panorama ideal somiat per l'independentisme no s'allunya massa dels resultats finals: derrota del PSC davant de CiU, que obre la possibilitat a ERC de negociar de tu a tu amb un Maragall allunyat de la presidència de la Generalitat també en un hipotètic pacte progressista en tant que perdedor en el

duel amb Mas; rendibilització gairebé absoluta de la pèrdua considerable d'escons de CiU, superació del mig milió de vots (ja és la tercera força política a Barcelona) i un Carod-Rovira que la nit electoral va poder patrimonialitzar-ho tot. A saber: el gaudi de l'èxit electoral, igual que Mas, l'altre triomfador; les primeres condicions irrenunciabls per a un pacte de govern; la felicitació d'Ibarretxe i la realització del seu desig d'abocar el PP d'Aznar i de Piqué a la paradoxa de jugar en fora de joc a Catalunya mentre que a Espanya encara unes eleccions generals amb el repte possible de renovar la majoria absoluta. Fins i tot va posar la cirera al pastís: no renuncia als Països Catalans.

RITA MARZOA

Periodista

La campanya ha estat –aquí, eh?– més picaneta, però correcta, intel·ligent, amb propostes i sense estirabots d'aquells que et fan posar vermella. Llàstima que

de vegades veus del més enllà entrin a la roda i sentim coses com ara que hi hagi qui demana que Aznar es quedi un altre cop, qui digui que Pujol està gaga, o qui desbarri amb comparacions, més que ofensives, entre terrorisme i altres coses.

Però l'hora de la veritat ha arribat. Fascinant sentir les declaracions després de les primeres enquestes facilitades pels diferents mitjans de comunicació, però personalment una única reflexió possible: Esquerra Republicana de Catalunya ha guanyat les eleccions. I no pensin que he badat molt i no m'he adonat que parlo de la tercera força política, no, no! Però tant socialistes com convergents van trigar segons a festejar la formació de Carod-Rovira, a qui tots els seus electors han decidit concedir un xec en blanc.

Certament caldrà ara esperar com es combinen aquests escons, quines són,

aritmèticament, les diverses majories possibles. I de segur que entre els votants d'Esquerra n'hi haurà alguns a qui farà mal el fetge si es pacta amb els uns, i altres al fet que es pacti amb els altres. El que crec que és evident és que, coneguts aquests resultats, si hi ha alguna cosa clara és que a Catalunya hi ha molts ciutadans que creuen que Esquerra Republicana ha de participar en el nou Govern de Catalunya.

Com a catalana em sento orgullosa d'un país que ha decidit anar a votar avui més que ara fa quatre anys, que ha demostrat que no vol una Catalunya sotmesa, que la vol plural. Ara restem pendents, doncs, de saber com s'utilitza el xec en blanc, però que s'utilitzi!

JOSEP MELIÀ Advocat

Els resultats electorals dibuixen un panorama de més complexitat en la política catalana. L'hegemonia dels dos grans partits ha rebut una forta

reculada, com ja es va anunciar en les municipals. El nacionalisme de la dignitat, que en deia Fuster, continua essent majoritari, i aquesta, cal dir-ho, és una gran notícia per als Països Catalans. El Principat manté un sistema propi de partits, prova inequívoca de la voluntat de ser nació. De fet, en moltes poblacions i municipis les dues principals forces són els no sucursalistes, una passa més en el camí de la normalitat.

Arriba l'hora dels pactes, amb un àrbitre que té un perfil molt definit. El paper de frontissa que li toca a ERC és una de les millors garanties que el poder de la Generalitat s'exercirà amb una clara vocació d'assegurar la continuïtat de la nostra identitat. La meua aposta, òbviament, és un Govern nacionalista que blindi l'autogovern de les dinàmiques madrilenyes. Un pacte entre CiU i ERC és, probablement, la

millor representació d'allò que els ciutadans han dictaminat.

BIEL MESQUIDA Escriptor

Estic sorprès, perquè pensava que el PSC obtindria més escons. Amb tot, crec més en els vots que en els escons. D'altra banda, m'ha agradat molt la

pujada d'ERC, perquè és el símptoma més clar d'una manera de pensar i entendre el món des de Catalunya. És també un valor europeu que representa la independència mental, i això em sembla extraordinari. El mig milió de votants d'ERC és un indicatiu que mostra una clara direcció de futur d'una societat madura. En canvi, CiU és la inèrcia de la Catalunya burgesa, representada per les classes mitjanes que no s'han atrevit a jugar fort i que ha arrossegat el país. Les inèrcies històriques són feixugues d'eliminar, perquè els canvis són lents i insegurs. De la seva banda, el Partit Popular s'ha mantingut gràcies a la força que dóna governar a Madrid, amb l'ajut dels mitjans de comunicació, econòmics i altres de més amagats.

Ara caldrà veure com administra Carod-Rovira el poder que té. El govern de concentració que ha proposat és positiu i civilitzador, tot i que el veig difícil. El que és clar és que el pujolisme s'ha acabat, malgrat que no sigui de cop.

MARTXELO OTAMENDI Director del diari 'Egunero'

Una de les coses més importants és el creixement d'ERC. Ara té l'opció de configurar dues majories distintes; una, la d'esquerres

amb el PSC i ICV, i l'altra, una majoria nacionalista amb CiU. I tot fa pensar que és aquesta segona la que sembla que té més números per a reeixir. Si més no ara ERC es troba que té a les mans un paper complex; faci el que faci, ho haurà d'explicar.

El vot nou d'ERC prové en part de CiU, tot i que probablement es beneficia d'un creixement de diversos sectors també. Però vaja, aquest nou vot que arriba provinent de CiU prefereix un pacte nacionalista i probablement s'empenyi amb un pacte no nacionalista. Però també és cert que si el pacte es fa amb els nacionalistes, hi haurà un sector que també tindrà problemes. En tot cas, això sempre és més fàcil de portar amb 23 escons que no amb 12.

D'altra banda, queda clar que l'electorat ha castigat CiU i PSC. I hi ha una altra gran incògnita, que és que passarà si el candidat del PSC no es president. Si és així, probablement haurà de plegar i caldrà cercar un nou candidat. I s'haurà de veure quin sector, dins del PSC-PSOE, agafa les regnes del partit, si ho fa el PSC o ho fa el PSOE.

VICENT PARTAL Director de 'Vilaweb'

El resultat de les eleccions al Parlament català té una lectura clara en termes nacionals. L'ascens d'ERC és el component més clar al respecte.

Marca un abans i un després, gairebé històric.

Però hi ha molts factors més que ens allunyen d'Espanya. Per exemple, que el PP no pinta res. O que la CiU que guanya està plena de sobiranistes i no pactarà amb el Partit Popular. O que hi ha un riquíssim panorama de cinc partits, tan diferent de la bipolarització. O que la majoria de les forces del Parlament volen una nova situació per al país. I que, per tant, alguna cosa canviarà.

Siga quin siga el govern que es conformi, tot això resulta evident.

MIQUEL PAYERAS
Periodista

De l'equidistància a l'epicentre. El camí d'ERC ha estat explosiu. La qüestió, ara, és que, havent deixat endarrere la reeixida equidistància, i ja instal·lat en l'epicentre, la decisió és inevitable. O amb els uns o amb els altres. Estratègicament a ERC li interessa enviar CiU a l'oposició. Només així pot aspirar a continuar creixent a la seva costa. Si, al contrari, pacta amb CiU, s'arrisca a deixar que la història es repeteixi: el gran sempre es menja el petit. I està clar qui és qui. Però enviar-lo a l'oposició implica un pacte "a la balear", sempre ple de riscos, com el mateix cas illenc ha demostrat a bastament. Si ERC ha guanyat, està clar que ha perdut aquestes eleccions. El PSC de Maragall i el PSOE de Zapatero. Són els pitjors resultats possibles per als socialistes. Són els únics damnificats, perquè tots els altres han pujat o guanyat. Ells baixen i perden.

J. J. PÉREZ BENLLOCH
Periodista

S'ha produït el canvi i estem davant un altre escenari polític. Altra cosa és que els resultats electorals acabem materialitzant-se en un govern de progrés, que és el

que la majoria dels catalans ha decidit i ha demostrat aquest escritini modèlic, tot cal dir-ho.

Malgrat que els socialistes hagen quedat relativament decebuts, Esquerra Republicana, amb un creixement extraordinari, i ICV poden aconseguir, aliats amb el PSC, el que ha estat el gran de-

sig del poble sobirà. Al seu abast tenen enllestit un projecte compartit i d'esquerra plural per assolir cotes més altes d'autodeterminació i, tot a l'hora, projectar la seua inèrcia en les properes legislatives estatals. Ja s'ho faran, però tots tres han de sospesar amb cura la gran responsabilitat que els ha caigut a sobre. A més a més, la novetat no és haver guanyat, la novetat serà com administren la victòria.

FERRAN SÁEZ
Director de l'Institut d'Estudis
Blanquerna (URL)

M'agradaria comentar tres conclusions d'allò que, al meu parer, ha estat més destacable, amb una reflexió del que pot succeir en el futur.

a) Al Principat, el bipartidisme ja és una cosa del passat. En aquest sentit, l'escenari polític català divergeix radicalment de l'espanyol. Ja no hi ha "dos partits grans" i uns quants de "petits"; n'hi ha tres de grans (PSOE-PSC, CiU i ERC), i dos que puguen en detriment dels qui antigament eren els grans (PP i ICV-EUiA).

b) L'espectacular pujada d'ERC és, essencialment, un símptoma: el nacionalisme català ha començat a perdre els seus complexos. A llarg termini, gairebé a nivell generacional, aquest canvi enceta una nova etapa que no fóra exagerat qualificar d'històrica.

c) Qualsevol pacte que no tingués en compte l'aposta inequívocament nacionalista dels ciutadans de Catalunya resultaria desconcertant per a la majoria de votants. Aquests pactes depenen completament d'ERC, però no poden fer abstracció que el partit amb més escons —al capdavant, el guanyador— és CiU.

www.salovalenciallibre.com

3r Saló Valencià del Llibre

Del 13 al 23 novembre de 2003. Biblioteca Valenciana - EMT Línies 16 i 36

Saló Valencian del Llibre

ISABEL-CLARA SIMO
Periodista i escriptora

Les eleccions han estat més o menys com ens esperàvem. Un empat o gairebé, i una pujada espectacular d'Esquerra Republicana de Catalunya. Ara

bé, el que és extraordinari és que la tercera força de Catalunya sigui ERC, malgrat el procés de mimetisme que es pot produir havent-hi majoria absoluta del PP a l'estat espanyol. Crec que és l'única comunitat autònoma que ha dit no al PP. Altrament, cal destacar que, per primera vegada, el PP a Catalunya no pinta res políticament, ni decideix res, malgrat haver augmentat una mica els seus vots. Ara cal esperar els possibles pactes. Hi ha una altra nota extraordinària a destacar: la civilitat de la jornada electoral en contrast amb la de Madrid.

ROSA SOLBES
Periodista i presidenta de la Unió de Periodistes Valencians

Una vegada més, tots han guanyat. Els socialistes, pel fet d'haver aconseguit un grapat més de vots, ja demanen que han de governar encapçalant

una coalició d'esquerres. I Mas també te raó quan diu, en plena eufòria, que és possible una sòlida majoria nacionalista al Parlament que pugui liderar el procés cap al nou Estatut.

El fet és que des del País Valencià ens resulta prou exòtic comprovar el pes del nacionalisme, la impossibilitat del bipartidisme, que s'haja pogut arrancar al PSOE el compromís de defensar a Madrid que s'exemple l'autonomia... i l'arraconament del Partit Popular (ací som d'un altre món, per

més que s'encabote Josep-Lluís Carod-Rovira).

També ha estat curiós escoltar les anàlisis de resultats fetes pel PP i el PSOE en clau d'eleccions generals: tots dos auguren a l'altre una desfeta inevitable. Com quasi sempre, però només falta esperar.

ÀLVAR VALLS
Escriptor

Tal com havien prefigurats ja les eleccions municipals, els resultats d'aquests comicis marquen una inflexió en el panorama polític de Catalunya, consistent en l'inici d'una d'una

llada del suport popular als dos grups que fins ara eren hegemònics, CiU i PSC. Aquesta davallada, juntament amb el contundent ascens d'ERC, acaba dràsticament amb el bipartidisme i marca el començament d'una etapa més complexa, de la qual res no hi ha escrit encara en la nit electoral, i en què, com diu el poeta, "tot està per fer i tot és possible".

Personalment, em felicito dels resultats globals, que al capdavant tenen una mena d'aire d'epifania i que permeten pensar en l'entrada d'una aleanada d'aire fresc a la política catalana després de molts anys d'arrogància bipartidista.

Certament, sigui quina sigui la traducció de tots aquests resultats en la governació del país a la legislatura, res no serà igual com fins ara. Aquestes eleccions han obert una nova etapa.

SEAT, 50 anys

Novembre de 2003

L'AVENÇ
REVISTA D'HISTÒRIA I CULTURA

SEAT, 50 anys

Enri Batllori, Julià Solà, Albert Ferrer, Antoni Carrozzini

Pistoles i pistoleris a la Barcelona de 1920

El futur de l'Arxiu de la Corona d'Aragó

BARCELONA-HISTÒRIA

El 1953 es fabricava a Barcelona el 1400, primer cotxe de SEAT, que obria pas a una incipient societat de consum. Aquest dossier reconstrueix la història d'aquesta empresa, des de la seva creació per part de l'INI i de la FIAT fins avui, integrada dins del grup alemany Volkswagen.

L'Avenc. Consell de Cent, 278, 1r 2a - 08007 Barcelona - 93 488 34 82
avenc@retemail.es / www.lavenc.com